

Betoog nieuw Dorpshuis Loon op Zand, 16-05-2024

Voor ons ligt het raadsvoorstel genaamd “nieuwbouw Dorpshuis met sportvoorziening kern Loon op Zand en inrichting openbare ruimte”.

Eindelijk. Eindelijk is het zover dat we als raad voor de laatste keer een besluit gaan nemen over het dorps huis in Loon op Zand. Het dorps huis wat we gaan bouwen voor de komende 40 tot 50 jaar, waar wij en onze kinderen, hun kinderen en hun kleinkinderen de bieb gaan bezoeken, muziek gaan maken, gaan sporten, zingen, biljarten, een feest bijwonen en nog veel meer.

In 2017 kregen we de resultaten te zien van het Dromenlab, toen we nog spraken over “de Nieuwe Wetering”, een gebouw waar na de verbouwing alle verenigingen terecht zouden kunnen, met een volwaardige sportaccommodatie die voldeed aan de NOC-NFS normen zodat de sportwedstrijden konden blijven worden gehouden. Na vele jaren van dromen en helaas ook van vele nachtmerries is het inmiddels al 2024 en heeft het hele proces rondom de Nieuwe Wetering zoveel tegenslagen gehad dat we niet meer staan waar we hadden willen staan. Als we dit proces met de kennis van nu bekijken zien we dat we indertijd gezamenlijk, dus ook wij als GemeenteBelangen, niet de beste keuze hebben gemaakt. We hebben met de beste intenties het proces met een breed inspraaktraject ingezet, maar helaas zijn we inmiddels ingehaald door de tijd.

Maar voordat ik verder ga wil ik eerst een woord van dank uitspreken naar alle mensen die hard hebben gewerkt in de afgelopen jaren. De inwoners uit Loon op Zand die hun input gaven, de vrijwilligers van eerst de WPG en nu de Stichting Dorpshuis Loon op Zand, de verenigingen die keer op keer moesten aangeven wat hun wensen en mogelijkheden waren, de ambtenaren die probeerden alles te verwerken, de architecten die tekening na tekening maakten, de projectleider die alles tot een goed einde moet zien te brengen en alle anderen die er ook bij betrokken waren en nog betrokken zijn.

Het proces rondom het nieuwe Dorpshuis is er één waar we niet trots op zijn. Steeds weer hebben we als raad gevraagd om alle informatie die we nodig hadden om onze controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Maar ondanks de verzekeringen vanuit het college dat alles goed zou komen bleek meermaals dat dit niet het geval was, met het huidige verkleinde dorps huis met alleen een kleine sportzaal als gevolg.

Met het aantrekken van een externe projectleider bleek al snel dat door de voortijdige verkoop van het Kloostergebouw er een onmogelijke situatie was gekomen voor de rest van het gebouw. Volgens de bouwnormen moest een er buitenmuur komen met voldoende afstand tussen beide gebouwen. Het gevolg was dat het hele plan de prullenbak in kon, er opnieuw begonnen moest worden en het college vorig jaar in korte tijd met als voorstel kwam: een veel kleiner gebouw met alleen een sportzaaltje wat nog wél binnen de ruimte van het huidige bestemmingsplan viel, zodat er geen nieuw bestemmingsplan gemaakt hoefde te worden.

Iedereen weet dat GemeenteBelangen vorig jaar tegen dit voorstel gestemd heeft.

Het nieuwe gebouw doet volgens ons geen recht aan de inwoners en de verenigingen van Loon op Zand, aan de toekomst voor de komende 40 tot 50 jaar voor ons en onze kinderen, hun kinderen en hun kleinkinderen. Als GemeenteBelangen hebben wij indertijd gestreden voor een vierde zaaldeel in de Werft in de kern Kaatsheuvel. Wij vinden daarom dan ook dat het college de kern Loon op Zand tekort doet met deze te kleine sportzaal die niet voldoet aan de eisen van NOC-NSF.

Op de vele vragen van GemeenteBelangen door de jaren heen en ook nu weer in de vragen die we gesteld hebben naar aanleiding van dit raadsvoorstel, hebben we niet de antwoorden gekregen die we nodig hebben om een goed besluit te kunnen nemen, om onze controlerende taak goed te kunnen uitvoeren.

→ We weten nog steeds niet welke verenigingen ook echt terug gaan komen in het dorpshuis. Afspraken zijn niet vastgelegd in een intentieverklaring of wat voor soort document dan ook.

→ We weten nog steeds niet wat de tarieven gaan zijn die de verenigingen moeten gaan betalen, er is ook nog geen indicatie daarvan.

Tijdens de opiniërende vergadering van afgelopen 25 april hebben we gevraagd of we nu niet spreken over een verdubbeling, verdrievoudiging of nog véél meer van de tarieven voor de verenigingen en of de verenigingen dat wel konden betalen. De portefeuillehouder antwoordde daarop dat dit aan de raad is, de raad kan bepalen of ze ook twee of drie keer zoveel korting op de nieuwe en veel hogere tarieven wil geven als ze nu al doet.

Een antwoord wat met veel hoongelach vanuit de hele raad en publieke tribune werd ontvangen. Begrijpelijk, zo vindt GemeenteBelangen, het kán niet zo zijn dat we door in te stemmen met dit raadsvoorstel wéér besluiten gaan nemen waarvan we de financiële impact voor de toekomst van onze inwoners, onze verenigingen en van onze gemeente niet kunnen overzien. De gemeentelijke begroting van dit jaar was maar nét sluitend en wat de regering in Den Haag ons de komende jaren gaat korten op de gelden die wij van hen ontvangen is nog steeds onbekend.

Gek genoeg konden de nieuwe tarieven ook nog niet berekend worden aan de hand van dit voorliggende raadsvoorstel, volgens de portefeuillehouder.

Hoe kunnen verenigingen dan overzien of ze straks terug kunnen komen naar het dorpshuis? Hoe weten we dan of we niet gaan bouwen voor leegstand, of dat er hele forse subsidies nodig gaan zijn om überhaupt nog iets van verenigingen in het dorpshuis te kunnen krijgen? Als wij als raad instemmen met deze onzekerheid, lopen we dan niet een te groot financieel risico? Nemen we dan als raad niet de eerste stap naar het verlaten van de zelfstandigheid van onze gemeente?

→ We weten nog steeds niet welke ruimtes er worden gemaakt en of ze passend zijn voor onze verenigingen. Kennelijk zijn de tekeningen die nu als bijlagen bij het voorstel liggen nog niet definitief, zo hoorden we bij de vorige vergadering.

We weten wél dat in ieder geval de biljartverenigingen absoluut niet blij zijn met de aan hen toegewezen ruimte: te klein en op de eerste verdieping waardoor juist de zo gewenste sociale interactie tussen de biljarters, hun toeschouwers én de combinatie met de andere gasten en de bar geheel komen te vervallen. We zijn erg blij dat er namens hen is ingesproken bij de laatste twee vergaderingen, ook al schrokken we er ook van, als raad zijn wij er immers voor de inwoners en de verenigingen en we hebben dit hele langdurige proces juist ingestoken om goed naar hen te kunnen luisteren. We horen dan ook graag van de portefeuillehouder of er inmiddels wél met hen is gesproken en wat er uit dat gesprek is voortgekomen, welke afspraken er gemaakt zijn.

→ Wat we ook wél weten is dat de sportzaal die gebouwd gaat worden te klein is, wedstrijden kunnen er niet gehouden worden waardoor sommige sportverenigingen hiervoor niet meer kunnen terugkeren. Nogmaals, we bouwen dit zaaltje voor de komende 40 tot 50 jaar, dus al die tijd zullen de huidige en de toekomstige sporters en verenigingen moeten uitwijken naar een ander accommodatie voor hun wedstrijden. Het is nog maar de vraag of ze wel gaan komen voor de trainingen, want ja, wat train je dan eigenlijk?

Wat is nu de toekomstvisie van het college voor onze dorpskern Loon op Zand?

Is wat we maken wel passend voor de komende 40 tot 50 jaar?

Het lijkt ons dat we nu bezig zijn met zo snel mogelijk maar iets te bouwen, zodat er een einde komt aan dit hele proces en we tegen de inwoners kunnen zeggen: “het komt eraan”.

Er is de weg gekozen van de minste weerstand: een veel kleiner gebouw binnen hetzelfde bestemmingsplan zodat er “snel” gebouwd kan worden. Is het niet beter om verder te kijken dan dat, naar wat onze huidige, onze toekomstige en wellicht ook onze nieuwe inwoners en verenigingen daadwerkelijk nodig hebben en ook verdienen te krijgen?

En wordt er nu gevraagd om een blanco cheque? Er is nog heel veel onduidelijk, maar wat wél wordt gezegd is dat het uiteindelijke benodigde bedrag pas bekend wordt wanneer de aanbesteding van het dorpshuis heeft plaatsgevonden. Dus of “het eindelijk de laatste keer een besluit nemen” aan het begin van mijn betoog ook daadwerkelijk de laatste keer gaat zijn, is nog maar de vraag. En er is ook geen garantie dat er daarna geen hogere kosten zullen zijn voor het zogenoemde “noodzakelijke” meerwerk, of dat er überhaupt straks voor gezorgd zal worden dat we binnen het geraamde budget zullen gaan blijven.

We moeten er voor waken dat we hier in de toekomst niet wéér de rekening van zullen krijgen, zoals we dat eerder bij andere grote projecten al hadden. We willen voorkomen dat we straks weer iets moeten horen als: “maar het is wel een mooi pand”, zoals we dat eerder al hoorden bij een aangelegde weg waarvan het budget fors werd overschreden.

Als raad hebben we een compleet voorstel nodig waar alle benodigde informatie in staat.

We moeten weten wat de kosten gaan zijn van het pand, voor het onderhoud van het pand en van de buitenruimte, wat de kosten gaan zijn van de exploitatie, hoe we de exploitatie willen gaan doen en welke tarieven de verenigingen moeten gaan betalen en ook daadwerkelijk kunnen betalen zonder dat er weer veel en veel meer geld bij moet. In het huidige raadsvoorstel vinden we deze antwoorden niet. Het gaat hier alleen maar om geld, waarbij we niet eens zicht hebben op het hele totaalbedrag van de miljoenen die we in de voorgaande jaren al hebben uitgegeven en van de verschillende en losse bedragen die nu worden gevraagd voor sloop, bouw en buitenruimte. We gaan hiermee al richting de 20 miljoen komen, wellicht nog meer dan dat. En wat we daarnaast in de toekomst nog gaan uitgeven aan inrichting, onderhoud, exploitatie, subsidies en wellicht achteraf weer benodigde aanpassingen aan het pand is ook nog onzeker.

Doen we er als raad dan wel verstandig aan om in te stemmen met dit voorstel?

Als het college die toekomstvisie niet heeft voor de dorpskern Loon op Zand en voor de hele gemeente Loon op Zand, moeten wij als raad die dan niet hebben? En verder kijken dan een snelle oplossing waar niemand bij gebaat is? Moeten we niet aandringen op een volledig plan, zodat we daadwerkelijk weten of het passend is voor onze inwoners en onze verenigingen, vóórdat we ergens ja of nee op zeggen? Hebben we dan niets geleerd van eerdere projecten en alle adviezen die we hebben gekregen, o.a. van de rekenkamer?

Kortom: wat we als raad echt aan informatie nodig hebben is weten of de ruimtes passend gaan zijn voor de verenigingen, hoe de exploitatie gaat zijn, wat de tarieven gaan zijn, of we heel veel hogere subsidies moeten gaan geven om überhaupt verenigingen terug te kunnen laten komen, waar de sportverenigingen nu en in de toekomst naartoe kunnen, wat de kosten gaan zijn voor de komende 40 jaar voor onze gemeente en of we dit wel kunnen dragen en zelfstandig kunnen blijven.

Instemmen met dit plan, terwijl er nog zoveel vraagtekens zijn, is voor GemeenteBelangen dan ook niet mogelijk. GemeenteBelangen heeft namelijk wél een toekomstvisie: we willen een dorpshuis en we willen een sportaccommodatie, waar de huidige en de toekomstige inwoners en verenigingen van Loon op Zand recht op hebben en waar zij de komende 40 tot 50 jaar met veel plezier gebruik van kunnen maken.